

tonka petrić

galerija dubrava
zagreb
28. 5—6. 6. 1971.

mladenka šolman

Tonka Petrić kakve se sjećamo s prijašnjih nastupa — tamne površine naseljene neobičnim, fantastičnim oblicima simboličkog značenja, punim prijetnje, sumraka, tišine, zatvorene ljepote, svijeta koji se prurušenošću čuvao od vanjskog — kao da je, zasićena asketizmom boje i hermetizmom vlastitih simbola, otvorila svoju paletu i pustila maha navali novih zapažanja. Prije je vodila razgovor sama sa sobom, danas uključuje i druge; jednostavno život koji se nameće. Prije je sve čime će izreći poruku i ispuniti platno reducirala do minimuma, sublimirajući svoja stanja i zapažanja u teško odgonetavane likovne idiome. Danas, slike Tonke Petrić nameću se jasnoćom i otvorenošću boje, sugestijom naglašenog crteža. Likovni zapisi slikarice obuhvaćaju direktnu opservaciju nekog životnog detalja ili situacije, ali ne kao jednostavna snimka viđenog nego nadopunjena vlastitim iskustvom i razmišljanjem. Njezine slike građene su slojevito i iziskuju ponekad napor istraživanja njihove višestrukosti. Slika joj je objektivizacija nemira i želja, traženje mira, odgonetavanje smisla.

Već na prvi pogled zapljusne nas sa slike vedrina otvorenih boja i

neko stanje prazničkog raspoloženja. Čini nam se da je Tonka Petrić pronašla svoje prave izvore i da upravo u nemiru i euforičnosti njenih slika progovara izvorni kontakt sa životom. Njezine slike doista imaju u sebi radosti, radosti sjećanja, ali i oštine zapažanja, blagog humora, najviše upitnosti.

U nje je očita želja da svijet bude drugačiji i, baš zbog toga što ona ne prihvaća mirenje, rezignaciju, opredijelila se za trajni nemir začuđenosti i pitanja. Prijašnje slike, u kojima je vladao unutarnji mir, zamijenila je nemirom suočenosti sa svijetom. Nemirom, koji otkrivamo u slici, u načinu gradnje, kretanju linije, apostrofiraju detalja, deformaciji kojom ističe upravo ono što želi naglasiti. Urbani pejzaži i naša prisutnost u njemu podloga su na kojoj je sazдала nekoliko ulja, po iskrenoj doživljenosti nezaobilaznih kad govorimo o mogućnostima ove slikarice. Neposrednost rukopisa, koji nam priziva u sjećanje »nespretnosti« i »karikiranje« dječjeg crteža, samo je pratilac raspoloženja i u suglasju je s njenim htijenjem. To je specifičan, likovno senzibilan grafizam, ostvaren kao adekvat njenih traženja. Boja svojom otvorenošću i puninom, jasnoćom i jedrinom zvuka ostvaruje razigrane harmonije.

Tonka Petrić bila je na izložbi predstavljena uljima i crtežima; u prvima smo uočavali kondenzaciju i strogost u gradnji platna koja se doimaju čitljivo, dok u crtežima, koji kao da su napravljeni u jednom dahu i čija eruptivnost ne trpi naknadne intervencije, otkrivamo veće mogućnosti. Bilo da sadržaj gradi samo linijom i njenim nabojem definira površinu bilo da ga pojačava bojom, Tonka Petrić ostvaruje djela velike svježine. »Materinstvo«, »Biciklist« i toliki drugi crteži nastali posljednje godine svjedoče o kreativnom potencijalu autora. Viđeno i reflektivno, objektivno i subjektivno nalaze se u zajedništvu postajući temeljem plodnog dijaloga sa slikom.